

Kalix kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter prioriterad tillsyn i Centrumskolan F-6
belägen i Kalix kommun

Tillsyn i Centrumskolan F-6

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Kalix kommun under våren 2015. Centrumskolan F-6 besöktes av Skolinspektionen den 14–15 april 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Uppgifter från Skolverkets officiella statistik (SIRIS):

Årskurs 3

Resultat på nationella prov i årskurs 3 läsåret 2013/14 visar att i ämnet matematik klarade alla elever kravnivån i samtliga sju delprov. I ämnet svenska klarade alla elever kravnivån i sex av de åtta delproven.

I rektorns sammanställning av skolans kunskapsresultat för årskurs 3 åren 2012–2014 framgår att nästan alla elever nådde kunskapsresultaten i ämnena svenska år 2012 och 2014. Samtliga elever nådde kunskapskraven i matematik, NO och SO år 2013 och 2014, för 2012 saknas uppgift.

Årskurs 6

Lsåret 2013/14 fick nästan alla elever i årskurs 6 godkända betyg (A-E) i de flesta ämnena. Inte fullt ut alla elever nådde kunskapskraven i ämnena engelska och matematik. Den genomsnittliga betygspoängen var högre än i riket i de flesta ämnen förutom i bild, engelska, musik, samhällskunskap och slöjd. År 2012 var det inte fullt ut alla elever som nådde kunskapskraven i engelska och matematik. År 2013 klarade alla elever kunskapskraven i samtliga ämnen.

I det nationella provet i SO, ämnet geografi var skolans genomsnittliga provpoäng lägre än för riket (10,9 respektive 11,1). I det nationella provet i NO, ämnet fysik var skolans provpoäng högre än för riket (12,3 respektive 11,9). I de nationella proven i matematik hade skolan en högre genomsnittlig provpoäng än riket (13,3 respektive 12,8). I de nationella proven i engelska var skolans genomsnittliga provpoäng lägre än för riket (14,2 respektive 14,4) och i svenska högre än för riket (14,1 respektive 13,5).

Trygghet och studiero

Skolinspektionens elevenkäter som genomfördes under höstterminen 2014 visar att elever i årskurs 5 på Centrumskolan, i jämförelse med elever i övriga skolor i urvalet, i högre grad upplever trygghet och studiero. Den personal som besvarat Skolinspektionens enkät skattar elevernas trygghet och studiero lägre än personal på andra skolor kommunen, men högre än skolor i riket som ingår i urvalet.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Anmärkning	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande. Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats. Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Vid Centrumskolan bedrivs ett målinriktat arbete för att alla elever ska vara trygga i skolan, dock finns brister i skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Planen återspeglar inte de förhållanden som råder i varje särskild verksamhet, vilka förebyggande åtgärder som ska genomföras i

förskoleklassen respektive grundskolan framgår inte. Det saknas även en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder genomfördes.

Skolinspektionens beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Kalix kommun en anmärkning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Kalix kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Huvudmannen får avhjälpa bristen på annat sätt om det är möjligt.

Se till att planen mot kränkande behandling återspeglar förhållandena i varje enskild verksamhet och innehåller

- beskrivningar av de förebyggande åtgärder som ska genomföras under året i förskoleklassen respektive grundskolan,
- en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Motivering till bedömning av brist

I skollagen anges att det inom ramen för varje särskild verksamhet ska bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Som ett led i detta ska varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Planen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller.

Enligt Skolverkets allmänna råd om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) bör planen återspegla förhållandena och förutsättningar i varje enskild verksamhet och en kartläggning ska ligga till grund för bedömningen av vilka insatser som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling under det kommande året.

Skolinspektionen har tagit del av Centrumskolans plan mot kränkande behandling som benämns "Centrumskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling". Planen gäller för läsåret 2014-2015 och omfattar skolans olika verksamheter; förskoleklass, grundskola årskurs 1-6, fritidshem, grundsärskolan årskurs 1-6, träningsskolan. Av planen framgår att det finns en övergripande planering för både främjande och förebyggande insatser och en rutin beskrivs för hur personal ska agera vid akuta händelser.

I planen och från intervjuer med rektor och elevhälsopersonal framgår att det i varje klass görs en kvalitetsrapport utifrån en elevenkät som alla elever besvarar och det görs även en kartläggning över skolans inom- och utomhusmiljöer. Om det framkommer att någon av de åtgärder som tas fram avser en specifik klass så diskuterar den klassen vilka förebyggande åtgärder som behövs. Planen avspeglar dock inte förhållandena i varje enskild verksamhet. Det framgår inte vilka förebyggande åtgärder som ska genomföras under året i förskoleklassen respektive grundskolan utifrån slutsatser av kartläggningarna som gjorts i dessa verksamheter. Utvärdering av planen görs en gång per år.

I planen saknas en redogörelse för hur planerade åtgärder genomfördes under föregående period.

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med planen mot kränkande behandling inte lever upp till skollagens krav.

Motivering till anmärkning som ingripande

Vid tillsynen har inte framkommit annat än att skolans personal arbetar målinriktat för att skapa en skolmiljö som präglas av trygghet och för att motverka kränkande behandling.

Mot bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och tilldelar Kalix kommun en anmärkning. Vidtagna åtgärder behöver inte redovisas för Skolinspektionen.

Övriga arbetsområden**Undervisning och lärande**

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik

med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Styrning och utveckling av verksamheten

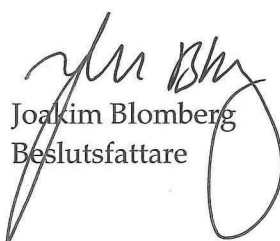
Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens

förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Beslutsfattare

Anita Wiklander
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Centrumskolan F-6

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Fakta om Centrumskolan F-6

Centrumskolan är en kommunal grundskola som ligger centralt i Kalix. Verksamheten omfattar förskoleklass och grundskolans årskurser 1–6 samt fritidshem. Vid tidpunkten för tillsynen finns 230 elever i verksamheten, varav 30 elever i förskoleklass. Från förskoleklass till årskurs 4 finns två parallella klasser medan årskurs 5 och 6 består av en klass vardera. Vid skolan arbetar tre förstelärare. Skolan leds av en rektor. Fritidshemsverksamheten i Kalix kommun beskrivs i särskilt beslut (dnr 43-2014:7957).